



FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY



Aktuelt fra Finanstilsynet

Hvitvaskingskonferansen
10. november 2016

Emil Steffensen
Direktør Bank- og forsikringstilsyn

Disposisjon

- Finanstilsynets deltakelse i nasjonalt og internasjonalt arbeid
- Finanstilsynets hvitvaskingstilsyn på ulike områder
- Finansielle sanksjoner
- Finanstilsynets forventninger

Hva har Finanstilsynet gjort

- Deltagelse i nasjonalt arbeid
 - Bidratt til nasjonal risikovurdering
 - Kontaktforum for bekjempelse av hvitvasking og terrorfinansiering, herunder deltagelse i sekretariatet
 - Strategi for bekjempelse av hvitvasking, finansiering av terror og finansiering av spredning av masseødeleggelsesvåpen
 - Lovutvalg for ny lov om bekjempelse av hvitvasking og terrorfinansiering
 - Implementering av EUs fjerde hvitvaskingsdirektiv og derigjennom FATF sine anbefalinger

Hva har Finanstilsynet gjort forts.

- Deltagelse i internasjonalt arbeid
 - FATF
 - Representant fra Finanstilsynet skal delta i evalueringen av Island i 2017
 - Finanstilsynet har vært involvert i utarbeidelsen av veiledninger om betalingsforetak og korrespondentbankforbindelser
 - Fikk understreket viktigheten av hjemstatens ansvar for agentnettverk i veiledningen om betalingsforetak
 - Anti Money Laundering Committee (AMLC)
 - Task Force on Payment Services (TFPS)
- Økt internasjonalt fokus på AML/CFT
 - Tegn til de-risking

Hva har Finanstilsynet gjort forts.

- Risikovurdering
- Tilsyn
- Veiledning
 - Eiendomsmegling
 - Regnskapsførere og revisorer
 - Generelt rundskriv
- Økt kontakt med bransjeorganisasjonene
- Intern hvitvaskingsgruppe

Tilsynsområde	Risiko
Bank	Red
Finansieringsforetak	Yellow
Kredittforetak	Green
Forsikring	Green
Betalingsforetak	Red
E-pengeforetak	Yellow
Verdipapirområdet	Green
Eiendomsmegling	Yellow
Regnskapsfører	Green
Revisor	Green

Bank, finansieringsforetak og kredittforetak

- Risiko
 - Avhenger av produktspekter
 - Bank
 - Finansieringsforetak
 - Kredittforetak
- Tilsyn
 - Hittil i år er det gitt tilsynsmerknader knyttet til hvitvasking og terrorfinansiering til 15 banker
 - Hvitvasking og terrorfinansiering er en integrert del av ordinære stedlige tilsyn

Bank	Høy
Finansieringsforetak	Moderat
Kredittforetak	Lav

Bank, finansieringsforetak og kredittforetak forts.

- Spesialtilsyn
- Risikobasert tilsyn hva angår hvitvasking
- Særlig oppfølging av de større norske bankene og filialene
- Økt fokus på hvitvasking som del av kredittrisikovurderingene i tilsyn
- Funn
 - Økt risikoforståelse i ledelsen og styrene
 - Hvitvaskingsrisiko hensyntas i økende grad i ICAAP
 - Fortsatt lav etterlevelse av egne retningslinjer

Bank, finansieringsforetak og kredittforetak forts.

- Det må stilles økte krav til:
 - Operasjonalisering av egne rutiner
 - Verifikasjon av midlenes opprinnelse
 - Krav til dokumentasjon
 - Identifikasjon av reelle rettighetshavere

Forsikring

- Risiko

- Samlet sett lav, men ulik risiko avhengig av produkt og størrelse

- Individuelle produkter og produkter med spareelementer utgjør høyere risiko

- Hvitvasking i forsikring har ofte nær tilknytning til forsikringsbedrageri

- Tilsyn

- Hvitvasking er tema i tilsyn hos 5 skadeselskaper og 3 forsikringsformidlingsforetak i 2016

Forsikringsforetak	Lav
--------------------	-----

Forsikring forts.

- Funn
 - Flere har gjennomført risikovurderinger
 - Mangelfulle risikovurderinger
 - Mangelfulle rutiner
 - Må ha bevissthet om midlenes opprinnelse

Betalingsforetak

- Risiko

- Høy risiko blant annet på grunn av utbredt bruk av kontanter og gjennomføring av utenlandstransaksjoner

Betalingsforetak	Høy
------------------	-----

- Tilsyn

- Foreløpige rapporter er sendt til to foretak etter stedlig tilsyn

- Agenter av utenlandske betalingsforetak

- Ca 590 agenter i Norge
- Hjemstatenes oppfølging
- Initiativ til nordisk tilsynssamarbeid
- Western Union Payment Services Ireland Limited AML Supervisory College

E-pengeforetak

- Risiko

E-pengeforetak

Moderat

- Muligheter for forenklet kundekontroll ved beløpsbegrensninger

- Høyeste beløp 250 € eller
- 2500 € årlig overført beløp

- 6 norske foretak. 65 foretak har meldt grensekryssende virksomhet til Norge

- Tilsyn

- Ett pågående tilsyn

Verdipapirområdet

- Risiko
 - Samlet sett lav, men ulik risiko avhengig av produkt
 - noterte vs. unoterte papirer
 - formuesforvaltning/private banking
 - rådgivning i kombinasjon med ordreformidling
 - oppgjør av handler utenom børs
- Tilsyn
 - 5 av 8 merknader gitt i 2016 er knyttet til hvitvasking

Verdipapirområdet	Lav
-------------------	-----

Verdipapiriområdet forts.

- Mangler og svakheter
 - Begrenset med ressurser, opplæring og fokus
 - Skriftlige kontroll- og kommunikasjonsrutiner
 - Kontrollfunksjon
 - Risikovurdering
 - Kundekontroll
 - Mistenkelige transaksjoner
- Finanstilsynet har tatt initiativ overfor VPS om feilmerking av kontoer

Eiendomsmegling

- Risiko
 - Samlet sett moderat risiko, men ulik risiko i forskjellige markeder
 - næring vs. bolig
 - nybygg vs. brukt
 - rene oppgjørsoppdrag
- Veiledning
 - Eget rundskriv for eiendomsmeglere

Eiendomsmegling

Moderat

Eiendomsmegling forts.

- Tilsyn
 - Hvitvasking inngår i alle tilsyn
 - 25 tilsyn hittil i år
 - Intensivert tilsyn med etterlevelsen av regelverket
 - Det skal gjennomføres spesialtilsyn
- Funn
 - Økt fokus på hvitvasking i foretakene

Regnskapsførere og revisorer

- Risiko
 - Kan ikke direkte misbrukes til hvitvasking
- Tilsyn
 - 25 stedlige tilsyn på regnskapsførerområdet
 - 31 stedlige tilsyn på revisorområdet
- Funn
 - Manglende rutiner og retningslinjer
 - Fravær av eller svak kundekontroll
 - Fravær av risikobasert tilnærming
 - Lite rapportering til ØKOKRIM

Regnskapsfører	Lav
Revisor	Lav

Regnskapsførere og revisorer forts.

- Pågående arbeid
 - Spesialtilsyn
 - Veiledning
 - Samarbeid med Regnskap Norge og Revisorforeningen
 - Regnskap Norge og Revisorforeningen har fått i oppdrag om særskilt oppfølging og rapportering om hvitvaskingsområdet på tilsyn de utfører på vegne av Finanstilsynet

Finansielle sanksjoner

- Ansvarsfordeling
 - Hovedansvar: Utenriksdepartementet og Politiets sikkerhetstjeneste
 - Finanstilsynet er primært formidler av informasjon
- Finanstilsynet har i samarbeid med bl.a. UD publisert ny veiledning om finansielle sanksjoner
- Forventning
 - Rutiner for mottak av varsler fra Finanstilsynet må være på plass
 - Må ha generiske e-postadresser som går til personene som har ansvar for implementering av endringer
 - Institusjonene har ansvar for utkontrakterte tjenester

Finanstilsynets forventninger til foretakene

- Rapporteringspliktige har en viktig samfunnsrolle
- Forventer involvering fra foretakenes styre og ledelse
 - AML og CFT må prioriteres
- Risikobasert tilnærming til arbeidet mot hvitvasking og terrorfinansiering
- Foretakene må ha operasjonelle rutiner
- Fintech kan øke risikoen for hvitvasking og terrorfinansiering – må hensyntas av foretakene



\$8,9 mrd



\$1,9 mrd

FINANSTILSYNET
THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

JPMorgan Chase Fines Exceed \$2 Billion
Bank Failed to Report Suspicious Activity Linked to
Madoff

Singapore shuts down second Swiss bank
unit on alleged money-laundering activities
with IMDB
Posted 11 Oct 2016, 10:48am Tue 11 Oct 2016, 10:48am



\$787 mill

SEK 50 mill
Nordea
SEK 30 mill

Deutsche Bank to Pay \$258 Million in Fines for Violating U.S. Sanctions

FINANSTILSYNET

Revierstredet 3
Postboks 1187 Sentrum
0107 Oslo

www.finanstilsynet.no

